

अशीही एक रहस्यकथा !

डॉ. मनोज भाटवडेकर

प्रिया एके दिवशी घरातून आठ तास गायब होती. तिला म्हणे कोणीतरी पळवली. हे का घडलं ?

दर उघडून आत आलेली मुलगी चौदा वर्षांची होती. तिच्या मागोमाग सात नातेवाईक एकेक करून आत शिरले. (खरं म्हणजे घुसलेच म्हणायला हवं.)

“ही प्रिया, मी तिची आई. हे तिचे बाबा. हे त्यांचे मित्र. हे आमचे शेजारी. हा माझा भाऊ. हे प्रियाचे आजोबा, म्हणजे माझे वडील. आणि ही माझी आई. प्रॉब्लेम प्रियाचाच आहे.”

‘हे बघा, मला असं वाटतं की, इतक्या सगळ्या मंडळींशी एकदम बोलणं मला कठीण जाईल. मला वाटतं मी प्रियाशी आधी बोलावं.’

“नको नको, तसं नको डॉक्टर. मग त्यापेक्षा आम्ही दोघं तुमच्याशी आधी बोलतो.” प्रिया ताबडतोब उठून बाहेर गेली. बाकीची अनाहूत मंडळी जराशी नाखुशीनेच एक-एक करत बाहेर पडली.

“बघा डॉक्टर, कालच्या दिवसभरात आम्ही हैराण झालो. आम्ही म्हणजे इतके सगळे जण. त्याशिवाय आमच्या बिलिडिंगमधले सगळे. पुन्हा जे झालं ते लाजिरवाणंच झालं.”

‘तुम्ही खरोखरच चिंतेत दिसता. काय झालं?’

“आमच्या प्रियाला काल एका माणसाने पळवून नेली. आठ तासांनंतर ती घरी आली. तेव्हा ती खूप दमलेली दिसत होती. आल्यावर तिने सांगितलेला प्रकार अजबच होता. काल म्हणे सकाळी दहाच्या सुमाराला एका एस्टीममधून एका माणसाने तिला पळवली. त्या माणसाने तिला स्वतःबद्दल काही सांगितलं नाही आणि तिला मात्र असं सांगितलं की मी तुझ्या घरच्या माणसांना ओळखतो. तो माणूस तिच्या मते दिसायला एकदम रुबाबदार आणि टिपटॉप होता. हे ऐकल्यावर आम्ही हादरलोच. म्हटलं, वयात आलेली मुलगी आहे. तिला आधी नीट बघितलं. पण अंगावर ओरखडामुद्धा आलेला नव्हता. आम्ही तिला विचारलं की त्याने तुला काय काय केलं. तर म्हणते मला नीटसं काही आठवण नाही. हे ऐकल्यावर आमची खात्रीच झाली की त्याने तिला नक्कीच हिप्नोटाइज केलं असणार. ती म्हणाली की, आधी त्याने तिच्या कानातल्या रिंजना हात लावायचा प्रयत्न केला पण त्या घट्ट होत्या. म्हणून त्याने नाद सोडून दिला. बाकी तिच्याकडे काही नव्हतंच. मग म्हणे त्याने तिला एका पॉश हॉटेलात नेलं आणि तिला खाऊ-पिऊ घातलं. मग त्याने तिला कुठेकुठे गाडीतनं फिरवलं. त्याचे तपशील तिला काहीच आठवण नाहीयेत. या आठ तासात आमचा मात्र जीव उडून गेला. आम्ही पोलिसांत तक्रार केली. आसपासचे सगळे रस्ते शोधले. मुंबईत कुठे म्हणून शोधणार हो? ती परत आली तेव्हा आम्ही खरोखरच सुटकेचा निःश्वास टाकला. आल्यावर आधी ती म्हणाली, मला भूक लागलीय. तिने तिच्या आवडीचं चायनीज मागवायला लावलं. पोटभर जेवली वर आईस्क्रीम खाल्लं आणि मग हा भयानक प्रकार सांगितला. आणि मग ती शांतपणे झोपी गेली.”

‘मला असं वाटतं की मी तिच्याशी थोडं बोलावं, त्यानंतर आपण पुन्हा बोलू.’

‘प्रिया, तुझ्या आईने मला काल जे झालं त्याबद्दल सांगितलं. काही गोष्टी मला विचारायच्यात. तुझी शाळा किती वाजता असते?’

‘दुपारी साडेबाराला.’

‘तू शाळेत जातेस तेव्हा घरी कोण असतं?’

‘मी माझ्या आजी-आजोबांकडे राहते. आई-बाबा दुसरीकडे राहतात. कारण आईला तिथून ऑफिस जवळ पडतं.’

‘मला तू एक सांग, त्या माणसाने तुला काहीच केलं नाही आणि आठ तास नुसतंच फिरवलं, यात त्याचा हेतू काय होता?’ प्रिया गप्प. ‘दुसरं-एवढं सगळं झाल्यावर तू खूप घाबरली असशील, नाही?’

‘मला तर काहीच आठवत नाही. मला आश्चर्यच वाटतं- मी अशी गेलेच कशी?’

‘हं, तुझी अभ्यासात प्रगती कशी काय आहे?’

‘गेल्या वर्षीपर्यंत चांगली होती. या वर्षीच जरा अभ्यास घसरला. पण गेल्या महिन्यापासून नवीन क्लास लावलाय, त्यामुळे अभ्यास सुधारेल.’

‘क्लास आवडतो?’

‘अं...हो...अं... म्हणजे आवडतो असं नाही. पण जायला तर पाहिजे नं?’

‘कधी क्लासला दांडी मारावीशी वाटते का?’

‘एकदाच मारली होती. हे माझ्या आजीला माहिती आहे, पण आईला माहित नाही.’

‘दांडी का मारली होतीस?’

‘क्लासच्या बाई खूप कडक आहेत. त्या दिवशी क्लासचा गृहपाठ झाला नव्हता. मग मला बाईची खूप भीती वाटली. आजीला हे कळलं तेव्हा मी तिला शपथ घातली की तू हे आईला सांगू नको. मी पुन्हा असं करणार नाही.’

‘हे बघा, कुठल्याही मुलीला एका तिन्हाईत माणसाने आठ तास पळवून नेलं असतं तर तिच्या चेहऱ्यावर, बोलण्या-वागण्यातून भीती, तणाव असं काहीतरी दिसलं असतं. प्रियाच्या बोलण्या-वागण्यातून हे काहीच जाणवत नाहीये. अतिशय तटस्थपणे ती या सगळ्या घटनेबद्दल बोलतेय. मला सांगा-संपूर्ण दिवस असा गेल्यावर कुठल्या मुलीला आवडीचं चायनीज आणि आईस्क्रीम मागवावंस वाटेल? आणि शांत झोप कशी लागेल? मला असं वाटतं की ही कथा तिच्या सुपीक डोक्यातून निर्माण झालेली आहे. स्वतःकडे लक्ष वेधून घेण्यासाठी, सहानुभूती मिळवण्यासाठी केलेला हा प्रयत्न आहे. असं कुणी कुणाला हिप्नोटाइज करू शकतं यावर विश्वास बसणं कठीण आहे. तिने क्लास बुडवण्यासाठी ही युक्ती कशावरून वापरली नसेल? किंवा खरं तर तिला कुठल्यातरी बाबतीत मदत हवी आहे. त्या मदतीसाठी दिलेली ही हाक असावी.’

‘पण डॉक्टर, असं तिने कधीच सांगितलं नाही. आम्ही दोघं तिला दर शनिवार-रविवारी भेटतो आणि तसा रोज फोन असतोच. माझं तिच्यावर व्यवस्थित लक्ष असतं.’

‘मला असं वाटतं की, तुम्ही एक कर्तव्यदक्ष आई म्हणून तिच्याशी वागता आहात. म्हणजे तिने शिकावं. तिचा अभ्यास घसरू नये, त्यासाठी लागेल ते तिला पुरवावं, त्याबद्दल विचारणा करावी हे सर्व तुम्ही करताय. या व्यतिरिक्त तिच्याशी तुमचं काही बोलणं होतं का? ती आता वयात आलीय. तिच्याशी एका मैत्रिणीच्या पातळीवर जाऊन संवाद साधणं आवश्यक आहे. तिने एकदा क्लास बुडवला...’

‘‘काय सांगताय डॉक्टर?’’

‘तिने सांगितलं तेच सांगतोय. पण हे तुम्हाला सांगण्याचं धैर्य तिच्याकडे नव्हतं. कालही असंच काहीतरी झालं असण्याची शक्यता आहे. आपण जरा प्रियाच्या आजीशी बोलू या.’

‘डॉक्टर. मी विचार करतच होते, हे सगळं तुम्हाला कसं सांगायचं त्याचा, म्हटलं तुमच्याशी बोलायची संधी मिळतेय की नाही. कालच्या प्रकाराच्या आधी काय घडलं ते मी कोणालाच बोलले नाही. आमच्या घरापासून प्रिया रिक्षाने क्लासला जाते. तिथून शाळा पाच मिनिटांवर आहे. रिक्षावाला ठरलेला आहे. काल तो आलाच नाही. मी प्रियाला विचारलं तर म्हणाली की, काल शाळेच्या कमिटीवरचे कुणीतरी वारले, म्हणून आज शाळेला सुट्टी जाहीर केलीय. म्हणून तिने कालच रिक्षावाल्याला सांगितलं की, उद्या येऊ नको. थोड्या वेळाने माझ्या लक्षात आलं की शेजारपाजारची मुलं शाळेत गेलीयत. मी आतून तिला हे विचारलं आणि बाहेर येते, तोपर्यंत ती गायब झालेली होती.’

‘आपलं बिंग उघडकीला येईल या भीतीपोटी ती घरातून बाहेर पडली असणार.’

‘‘अगं आई, पण हे तू आधी मला बोलली का नाहीस?’’

‘हे बघा डॉक्टर, हिच्या समोरच सांगते- हिला जर हे सांगितलं असतं तर तिने आकाशपाताळ एक केल असतं. प्रियाला मारलं असतं. आणखीही शिक्षा केली असती. माझं असं स्पष्ट मत आहे की, ही आपल्या मुलीशी फार कठोरपणे वागते. आम्ही कशी वाढवली असतील चार-चार मुलं? इतकी कठोर शिक्षा कुठल्याच मुलांला झेपणार नाही बघा ना आता, केवढा अनर्थ झाला, खरोखर तिला कुणी काही केलं असतं म्हणजे?’

प्रियाच्या रहस्यकथेचा तपास तसा चटकन लागला. तिला ‘पळवून नेणारा खलनायक’ रुबाबदार, टिपटॉप, एस्टीम गाडीतून फिरणारा, पॉश हॉटेलात तिला खाऊपिऊ घालणारा आणि तिला अजिबात न दुखावणारा निघाला आणि प्रत्यक्षातली खलनायिका-तिची आई-पडद्यामागेच राहिली. यापुढच्या मानसोपचाराचं उद्दिष्ट अर्थातच आई आणि मुलगी यांच्यातला सुसंवाद वाढवणं हे सांगणे नलगे !

आपलं महानगर, १२ ऑगस्ट १९९७
काही बोलायाचे आहे